

Spørgsmål 4 og 5 fra udvalget til ministeren for skatter og afgifter og dennes svar herpå.

Spørgsmål 4:

Hvor stort vil proenutabet blive, hvis der bevares en ren literafgift og denne afgift sættes til et sådant beløb, at akvavit får de samme prisstigninger som forudset ved lovforslaget?

Svar:

En ren literafgift, der giver samme forøgelse af punktafgiften på akvavit som den foreslåede afgiftssats, skal være på 176 kr. 50 øre pr. liter af 100 pct. ethanolstyrke.

Forudsættes uændrede mængder, vil en sådan afgiftssats give et provenu på 1.275 mill. kr. svarende til et provenutab på 150 mill. kr.

I besvarelsen af spørgsmål 5 er behandlet spørgsmålet om efterspørgslens reaktion på prisændringer for spiritusvarer. Med den anførte priselasticitet for akvavit på $\div 0,5$ og for anden spiritus på $\div 1$ vil årsprovenuet blive 1.341 mill. kr. eller 84 mill. kr. mindre end det nuværende afgiftsprovenu.

Forudsættes forbrugsudgiften at blive konstant (dvs. priselasticiteten for begge varegrupper $\div 1$), bliver provenuet 1.323 mill. kr. svarende til et provenutab på 102 mill. kr.

Spørgsmål 5:

Der ønskes en redegørelse for priselasticiteterne i forbindelse med efterspørgslen efter spiritus i Danmark – og i den forbindelse en redegørelse for de skønnede provenumæssige virkninger af afgiftsændringer.

Svar:

Som mål for, hvor meget efterspørgslen ændrer sig, når prisen på en vare ændres, har man priselasticiteten. Herved udtrykkes den procentvise ændring i efterspørgslen fremkaldt af en lille procentvis prisændring på den vare, man betragter. Priselasticiteter er som alt overvejende hovedregel negative. Var de positive, ville det betyde, at forbruget steg

ved en prisforhøjelse.

En priselasticitet på $\div 1$ betyder, at forbrugernes samlede udgift til en bestemt vare er uændret ved (små) prisændringer; mængden er faldet med samme procent, som prisen er steget. Er elasticiteten f. eks. $\div 0,5$, bliver forbrugernes udgift til varen større ved en prisforhøjelse. En priselasticitet på $\div 0,5$ fremkommer, hvis en prisændring på f. eks. 10 pct. giver en ændring i forbruget på 5 pct.

I Danmark er der ikke foretaget beregninger over priselasticiteter for spiritus i den senere tid. Man er imidlertid bekendt med, at Danmarks Statistik i 1970 foretog en undersøgelse over udviklingstendenser i akvavit- og alkoholforbruget i Danmark for perioden 1950–1969. Disse undersøgelser angik alene forsøg på at udregne indkomstelasticiteter for akvavit. Hermed menes den ændring, der vil fremkomme i efterspørgslen som følge af en (mindre) ændring i indkomstens størrelse. Indkomstelasticiteten er som hovedregel positiv.

Udregning af priselasticiteter vanskeliggøres af, at spiritusforbruget udviser betydelige variationer fra år til år, ikke mindst som følge af hamstrings- og anti-hamstringseffekter i forbindelse med foretagne afgiftsforhøjelser. Heraf følger, at udregninger af priselasticiteter for spiritus vil være behæftet med betydelig usikkerhed.

Der er ved beregningen af lovforslagets provenumæssige konsekvenser taget hensyn til, at man må antage, at forbrugerreaktionen i Danmark på en prisændring er stærkere for anden spiritus end for akvavit. Gør man den antagelse, at priselasticiteten er $\div 0,5$ for akvavit og $\div 1$ for anden spiritus, kan det på grundlag af den foreliggende viden om spiritusomsætningens mængde og værdi beregnes, at den foreslåede afgiftsomlægning vil medføre en forbrugerreaktion, der indebærer et uændret spiritusafgiftsprovenu på 1.425 mill. kr.